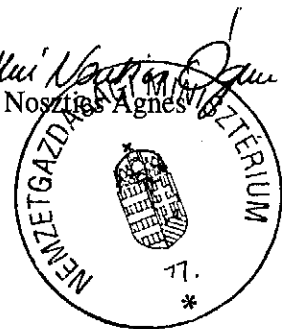

Jóváhagyta: Némethné Noszty Ágnes

Mérlegképes könyvelő (pénzügyi szakon) szakképesítés
SZÁMVITEL, ELEMZÉS, ELLENŐRZÉS
Szóbeli tételsor
(35/2001. (X.10.) PM. rendelet 11. sz. mellékletéhez)

- 1.a. A pénzügyi szervezetek beszámolási és könyvvizetési kötelezettségének szabályozása, a pénzügyi szervezetek adatszolgáltatási kötelezettsége valamint felügyelete. A szabályozás célja, filozófiája. A számviteli törvény által meghatározott számviteli alapelvek és érvényesülésük a pénzügyi szervezetek beszámolójának elkészítésénél, valamint a folyamatos könyvvizetés során.
- 1.b. Az egyéb pénzügyi szolgáltatások bevételeinek és ráfordításainak tartalma, megjelenése a pénzügyi intézmények eredménykimutatásában.
- 2.a. A számviteli politika fogalma, szerepe, kialakítása a pénzügyi intézményeknél. A számviteli politika tartalma. A számviteli politika keretében elkészítendő szabályzatok tartalma, szerepe a pénzügyi intézményeknél. Az értékelési szabályzat, valamint az ügyletminősítési és értékelési szabályzat tartalma, követelmények a szabályzattal szemben. Az egységes számlakeret célja és tartalma. A számlarend készítési kötelezettség, a pénzügyi intézmények számlarendjének kialakításánál figyelembe veendő szempontok, a számlarend tartalma.
- 2.b. A pénzügyi intézmények pénzügyi helyzetét és annak alakulását jellemző mutatók. A likviditás vizsgálatát szolgáló mérlegek. A cash-flow kimutatás tartalma és összeállítása. A pénzeszközök változására ható tényezők elemzése a cash-flow kimutatás alapján.
- 3.a. A pénzügyi szervezetek (pénzügyi intézmények, befektetési vállalkozások, befektetési alapok, biztosító intézetek, önkéntes és magánnyugdíjpénztárak) beszámolási kötelezettségének tartalmi követelményei, az egyes beszámolók fontosabb sajátosságai. A könyvvizetési kötelezettség általános követelményei. A beszámolók és a könyvvizetés kapcsolata. Választás alapján, valamely pénzügyi szervezet éves beszámoló részét képező mérleg felépítése. A mérleg tartalma, a mérlegtételek csoportosítása. A mérlegtételek értékelésének sajátos szabályai.
- 3.b. A hitelfolyósítás követelményei, az elszámolásának, nyilvántartásának számviteli szabályai. A hitelek megjelenése a mérlegben, értékelése. A hitelek kamatainak elszámolása.
- 4.a. Különböző pénzügyi szervezetek alapításával kapcsolatos számviteli feladatok. A pénzügyi intézmények alapításának fogalma, előfeltételei. A pénzügyi szervezetek megszűnése és az ezzel kapcsolatos könyvvizetési, beszámolási kötelezettség.
- 4.b. A vagyoni helyzet alakulásának mutatói, a vagyoni helyzet elemzése a mérleg adatai alapján a pénzügyi intézményeknél. A mérleg átfogó elemzésének eszközei, módszerei. Az egyes mérlegtételek alakulásának részletes elemzése. A pénzügyi intézmények tőke szerkezetének elemzése.
- 5.a. A pénzügyi intézmények könyvviteli zárlatának célja, a havi, a negyedéves, és az éves zárlati feladatok.- A könyvviteli zárattal kapcsolatos számviteli feladatok. Az üzleti év fogalma, jelentősége, és annak hatása a mérlegre, és az eredménykimutatásra. A főkönyvi számlák megnyitása, évnnyitás utáni rendező tételek.

- 5.b. Az önkéntes és a magánnyugdíjpénztárak gazdálkodásának, jövedelmezőségének, likviditásának, tőkeáttételének, valamint tőkekövetelményének mutatói. A pénztárak szolvencia számításának követelményei. Az eszköz-forrás lejáratí összhangjának és a befektetések hozamának számítása, elemzése.
- 6.a. Az immateriális javak fogalma, csoportjai, szerepe a hitelintézeteknél, és a pénzügyi vállalkozásoknál. Az immateriális javak helye a mérlegben. Az immateriális javakkal kapcsolatos gazdasági események és azok elszámolása, a bekerülési értékének és a mérlegértékének meghatározása. Az immateriális javak terv szerinti értékcsökkenésének megállapítása és elszámolása. A terven felüli értékcsökkenés és annak visszaírása. Az immateriális javak értékhelyesbítése. Az immateriális javak leltározása. Immateriális javak a kiegészítő mellékletben.
- 6.b. A faktorálás és a forfetírozás fogalma, tartalma, megjelenése a pénzügyi intézmények mérlegében, és eredménykimutatásával való kapcsolat. A faktorálás és a forfetírozás nyilvántartásának követelményei, főkönyvi elszámolása.
- 7.a. A tárgyi eszközök fogalma, jellemzése, valamint a pénzügyi intézmények gazdálkodásban betöltött szerepe. A tárgyi eszközök helye és csoportosítása a mérlegben, a bekerülési értéknek és a mérlegértéknek meghatározása. Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok. A tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenésének megállapítása, az amortizáció számításának módszerei. A terven felüli értékcsökkenés és annak visszaírása. A tárgyi eszközök értékhelyesbítése. A tárgyi eszközök leltározása.
- 7.b. A pénzügyi intézmények (különös tekintettel a bankok) számviteli információs rendszerének kialakításánál figyelembe veendő szempontok. A pénzügyi és a vezetői számvitel jellemzői. A vezetői számvitel kialakítását befolyásoló tényezők.
- 8.a. A tárgyi eszközök állományának növekedése és csökkenése. A tárgyi eszközökkel kapcsolatos gazdasági események elszámolása, a gazdasági események bizonylatai. A tárgyi eszközökkel kapcsolatos gazdasági események hatása a mérlegre, és az eredménykimutatásra. A beruházás, a felújítás, a fenntartás elkülönítése. A tárgyi eszközök analitikus nyilvántartása. Tárgyi eszközök megjelenése a kiegészítő mellékletben.
- 8.b. A pénzügyi intézmények könyvvizsgálati kötelezettsége, a könyvvizsgálat célja. A könyvvizsgáló feladatai. Könyvvizsgálói jelentés és záradék tartalma. A beszámoló könyvnyilvántartására hozatala, közzététele.
- 9.a. A befektetett pénzügyi eszközök fogalma, jellemzése, valamint szerepe a pénzügyi intézmények és biztosító társaságok gazdálkodásában. A befektetett pénzügyi eszközök helye és csoportosítása a mérlegben, a bekerülési értékének és mérlegértékének meghatározása. A befektetett pénzügyi eszközök értékvesztése és annak visszaírása. A befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése. A befektetett pénzügyi eszközök leltározása.
- 9.b. A pénzügyi intézmények mérlegek kívüli tételeinek csoportosítása, tartalma, nyilvántartási, elszámolási követelményei. A pénzügyi intézmények tőkekövetelményeire vonatkozó előírások és adatszolgáltatási követelményei.
- 10.a. A befektetett pénzügyi eszközökkel kapcsolatos gazdasági események azok hatása az eredménykimutatásra. A tőzsdéi és a tőzsdén kívüli ügyek csoportosítása. A határidős,

- az opciós, a swap , illetve az azonnal ügyfelek elszámolása, befektetett pénzügyi eszközök a kiegészítő mellékletben.
- 10.b. A befektetési vállalkozás mérlegének felépítése, tartalmi követelménye, az eredménykimutatásának szerkezete. A befektetések hozamszámításainak módszerei.
- 11.a. A készletek fogalma, helyük, és csoportosításuk a pénzügyi intézmények mérlegében. A bekerülési érték és a mérlegérték meghatározása. A készletek értékvesztése, az értékvesztés visszaírása. A vásárolt készletekkel kapcsolatos gazdasági események és azok hatása az eredménykimutatásra. A vásárolt készletek állományváltozásai, azok bizonylatai, könyvelése. A vásárolt készletek analitikus nyilvántartása.
- 11.b. A valódi és nem valódi penziós ügyletek tartalma, elszámolási követelménye a hitelintézetnél.
- 12.a. A sajátos beszámolási kötelezettségek. Felszámolási eljárással és végelszámolással kapcsolatos számviteli feladatok és sajátosságai a pénzügyi intézményeknél.
- 12.b. A pénzügyi intézmények gazdálkodására, jövedelmezőségére, likviditására, tőkeáttételére, tőkekövetelményére (szavatoló tőke, tőkemegfelelés) vonatkozó legfontosabb mutatók. A pénzügyi intézményeknél az eszköz-forrás lejáratiról összhangjának vizsgálata, a befektetések hozamainak számítása.
- 13.a. A hitelintézetekkel szembeni követelések és kötelezettségek tartalma, csoportosítása, értékelése bekerüléskor és a mérleg készítésekor a pénzügyi intézmények esetében. A hitelintézetekkel szembeni követeléseket és kötelezettségeket érintő gazdasági események kapcsolata az eredménykimutatással. A hitelintézetekkel szembeni követelések és kötelezettségek leltározása, a kiegészítő mellékletben való megjelenése.
- 13.b. A pénzügyi intézmények éves beszámolója, mint az elemzés információ bázisa. Az éves beszámoló adataiból számítható különféle mutatók.
- 14.a. Az ügyfelekkel szembeni követelések fogalma, csoportosítása, bekerülési értékének meghatározása, értékelése a pénzügyi intézmények mérlegében, különös tekintettel a devizakövetelésekre. A minősített kintlévőség értékvesztése, annak visszaírása. A behajthatatlan követelések kritériumai. Követelések engedményezése, beszámítása. Vásárolt követelések. Követelések a kiegészítő mellékletben.
- 14.b. Az eszközminőségi, jövedelmezőségi, eredmény és likviditási mutatók tartalma és számítása a pénzügyi intézményeknél.
- 15.a. A forgóközök között kimutatott értékpapírok fogalma, fajtái, csoportosításuk. Az értékpapírok helye és megjelenése a pénzügyi intézmények mérlegében. Az értékpapírok bekerülési értékének és mérlegértékének meghatározása. Az értékpapírokkal kapcsolatos információk a kiegészítő mellékletben.
- 15.b. A biztosítási tevékenységgel kapcsolatos események (biztosítási díj előírása, tartalékképzés, kártérítés kifizetése, kárrendezési és szerzési költségek, viszontbiztosítás, stb.) elszámolása és kapcsolata a biztosító eredménykimutatásával.
- 16.a. A forgóeszközök között kimutatott értékpapírokkal és az állampapírokkal kapcsolatos gazdasági események, ezek bizonylatai, gazdasági eseményeik hatása a hitelintézetek mérlegre és az eredménykimutatásra. Az értékpapírok analitikus nyilvántartása (nyomdai úton előállított és dematerializált értékpapírok).

- 16.b. A pénzügyi szervezetek leltárkészítési kötelezettsége. A leltár fogalma. A leltár és a mérleg összehasonlítása. A leltárfelvételi módszerek. A leltározási feladatok, és azok megszervezése, Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata.
- 17.a. A pénzeszközök fogalma, fajtái. A pénzeszközökkel kapcsolatos gazdasági események és bizonylatai. A pénzeszközök értékelése a pénzügyi intézmények mérlegében, különös tekintettel a valuta-, devizakészletek értékelésre. A pénzeszközökről a kiegészítő mellékletben adandó információk. A pénzkezelési szabályzat célja, tartalma, az elkészítésnél figyelembe veendő szempontok.
- 17.b. A befektetési jegyek kibocsátásának, visszaváltásának, és az értékpapírigyletek elszámolásának feladatai, a nettó eszközérték meghatározásának, közzétételének feladatai a befektetési alapoknál.
- 18.a. Az aktív és passzív időbeli elhatárolások szerepe az összemérés elvének érvényre juttatásában. Az időbeli elhatárolások és az eredmény kapcsolata, különös tekintettel a halasztott bevételekre, a halasztott ráfordításokra. Az aktív és passzív időbeli elhatárolások jogcímei, könyvviteli elszámolásuk és bizonylati alátámasztásuk, kapcsolódó számítások. A járó kamatok időbeli elhatárolásának és függővé tételének kritériumai a pénzügyi intézmények esetében.
- 18.b. A biztosítástechnikai tartalékok tartalma, fajtái, rendeltetése, képzésének és felhasználásának elszámolása a biztosító intézeteknél.
- 19.a. A pénzügyi intézmények különböző jogszabályok szerinti tőkekövetelményei. A saját tőke fogalma, struktúrája, jelentősége a pénzügyi intézmények gazdálkodásban. Az általános tartalék, a lekötött tartalék fogalma, képzésének célja, a számviteli elszámolása a pénzügyi intézményeknél. A saját tőke elemeinek változásai, a változásokat előidéző gazdasági események és azok elszámolása. Az osztalék fizetés feltételei. Mikor fizethető osztalékelőleg?
- 19.b. A pénzügyi intézmények éves beszámoló részét képező kiegészítő melléklet célja, tartalma, „kapcsolata az éves beszámoló mérlegével, és eredménykimutatásával. Az üzleti jelentés szerepe, funkciói.
- 20.a. A céltartalék fogalma, célja, fajtái. A céltartalékok helye a mérlegben. A céltartalékok és kockázati céltartalék képzésével és felhasználásával kapcsolatos gazdasági események, azok könyvelése és hatása a pénzügyi intézmények mérlegére és az eredménykimutatására. A céltartalékokkal kapcsolatos információk a kiegészítő mellékletben.
- 20.b. Az önkéntes és magánnyugdíjpénztár sajátos tevékenységének (tagdíjelőírás, egyéni számlák vezetése, az egyéni számlákkal kapcsolatos szolgáltatások nyilvántartása, stb.) elszámolása. A pénztári tartalékok fajtái, rendeltetése, képzésének és felhasználásának követelményei és elszámolása.
- 21.a. A kibocsátott értékpapírok miatti kötelezettségek fogalma, fajtái. Az értékpapírok miatti kötelezettségek mérlegtételének meghatározása a pénzügyi intézményeknél. A hátrasorolt kötelezettségek fogalma, tartalma. Az értékpapírok miatti kötelezettségek állományváltozásával kapcsolatos eredményhatások, analitikus nyilvántartási követelmények. Az értékpapírok miatti kötelezettségek és a kiegészítő melléklet kapcsolata. Az értékpapírok miatti kötelezettséghez kapcsolódó kamatok elszámolásának szabályai.

- 21.b. A valuta- és devizaügyletek tartalma. A valuta- és devizaügyletek nyilvántartási és főkönyvi elszámolási követelménye. A valuta- és devizaügyletek eredménykimutatással való kapcsolata. Devizás tételek év végi értékelésének általános és speciális szabályai a pénzügyi intézmények esetében.
- 22.a. A szokásos (üzleti) tevékenység eredmény tartalma, felépítése a pénzügyi intézmények esetében. A pénzügyi és befektetési szolgáltatás eredményének megállapítása, elszámolási követelményei.
- 22.b. A betétgyűjtés törvényi követelményei a hitelintézetekre vonatkozóan. A betétüzletág költségei, nyilvántartási és főkönyvi elszámolási követelményei, kapcsolata az eredménykimutatással.
- 23.a. Az egyéb bevételek és az egyéb ráfordítások üzleti tevékenységből eredménytényezők tartalma, és ezekkel kapcsolatos gazdasági események elszámolása a pénzügyi intézményeknél. A számla, mint számviteli bizonylat jelentősége, tartalma, és kellékei a pénzügyi intézmények esetében.
- 23.b. A vásárolt és saját jogú követelések nyilvántartása, értékesítésének elszámolása, megjelenése a főkönyvben, a mérlegben és az eredménykimutatásban.
- 24.a. A pénzügyi műveletek nettó eredményének tartalma. A pénzügyi műveletekkel kapcsolatos gazdasági események könyvviteli elszámolása, az elszámolás bizonylatai.
- 24.b. A bizonylati elv és bizonylati fegyelem követelményének érvényesülése a pénzügyi intézmények esetében. A bizonylatok alaki és tartalmi követelményei. Szigorú számadás alá vont bizonylatok. A bizonylatok feldolgozásának rendje, a bizonylatok megőrzése a pénzügyi intézményeknél. A számviteli fegyelem megsértésének jogkövetkezményei.
- 25.a. A rendkívüli esemény fogalma és tartalma. A rendkívüli bevételek és rendkívüli ráfordítások könyvviteli elszámolása, bizonylatai a pénzügyi intézményeknél.
- 25.b. A bankcontrolling célja és feladatai, erőfeltételei. A controlling rendszer kialakításának lehetőségei a pénzügyi intézményeknél.
- 26.a. A társasági adó alapjának megállapítása, az adózás előtti eredményt növelő-csökkentő tételek, a társasági adó kiszámítása, az adózott eredmény elszámolása, a mérleg szerinti eredmény megállapítása a pénzügyi intézményeknél. Az eredmény elszámolás könyvelése.
- 26.b. A banki fizetési forgalom végzésének főkönyvi elszámolásának követelményei. A fizetési forgalom bonyolításával összefüggő eredményhatások.
- 27.a. A társaságok átalakulásával egyesüléssel (összeolvadás, beolvadás), szétválásával (különválás, kiválás) összefüggő számviteli feladatok, különös tekintettel a vagyonértékelésre, a vagyonleltár és a vagyonmérleg készítésére a pénzügyi intézmények esetében.
- 27.b. Külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepére vonatkozó számviteli törvényi előírások pénzügyi intézmények esetében (beszámoló készítési kötelezettsége, jegyzett tőkéje, beszerzési ár tartalma, nettó árbevétele).
- 28.a. Az ellenőrzések számvitele a pénzügyi intézményeknél. Az ellenőrzések fogalma, fajtái. Hibatípusok, hibajavítások. Az ellenőrzés, önellenőrzés során megállapított

- hibák miatti módosítások elszámolása, kimutatása a mérlegben, az eredménykimutatásban, nyilvánosságra hozatala.
- 28.b. A lízing fajtái, könyvviteli elszámolása a lízingbe adónál és a lízingbe vevőnél, a különböző lízing szerződések tartalma.
- 29.a. Az ügyfelekkel szembeni kötelezettségek fogalma, tartalma, csoportosítása, bekerülési értékének meghatározása, értékelése a pénzügyi intézmények mérlegében, különös tekintettel a devizakötelezettségekre. Az ügyfelekkel szembeni kötelezettségek után fizetendő kamat-elszámolási követelmények. Az ügyfelekkel szembeni kötelezettségek állományváltozásának bizonylatai, és a kapcsolata az eredménykimutatással. Az ügyfelekkel szembeni kötelezettség megjelenése a kiegészítő mellékletben.
- 29.b. A költségek fogalma, csoportosítása az elszámolás szempontjából költségfajták (költségnemek) szerint. A pénzügyi és befektetési szolgáltatás közvetlen és közvetett ráfordításai. A költségek elszámolásának követelményei a pénzügyi intézményeknél. A költségelszámolás és az eredménykimutatás készítésének követelménye a pénzügyi intézményeknél.
- 30.a. Az egyéb eszközök és egyéb kötelezettségek fogalma, tartalma, csoportosítása, bekerülési értékének meghatározása, valamint értékelése a pénzügyi intézmények mérlegében, különös tekintettel a devizakötelezettségekre. Az egyéb eszközök és egyéb kötelezettségek állományváltozásának bizonylatai, és a kapcsolata az eredménykimutatással. Az egyéb eszközök és egyéb kötelezettségek leltározása, megjelenése a kiegészítő mellékletben.
- 30.b. A kamatkülönbözet fogalma, tartalma. A kamatkülönbözet elemzési lehetőségei és alkalmazott módszerek. A befektetési szolgáltatás közvetlen és közvetett ráfordításai. A befektetési szolgáltatással kapcsolatos ráfordításainak és bevételeinek tartalma és elszámolásának követelményei a pénzügyi intézményeknél.